

STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W 2006 ROKU

STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI

Liczba ludności województwa świętokrzyskiego corocznie stopniowo się obniża. W końcu 2006 r. nasze województwo zamieszkiwało 1279,8 tys. osób, co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 3,4% populacji kraju. Do zmniejszenia się przyrostu rzeczywistego ludności w województwie przyczyniły się zarówno ujemny przyrost naturalny, jak i przewaga osób emigrujących z województwa nad przybywającymi na jego teren, czyli ujemne saldo migracji. Na przestrzeni 2006 r. stan ludności zmniejszył się o 5,2 tys. osób (w 2005 r. - o 3,7 tys. osób).

Podstawowymi zjawiskami demograficznymi, które mają wpływ na zmiany w liczbie i strukturze ludności według płci, wieku, stanu cywilnego czy też rozmieszczenia terytorialnego są: urodzenia, zgony i migracje.

W miastach zamieszkiwało 45,3% ogółu populacji (dla Polski wartość ta wyniosła 61,3%). Stolicę województwa - miasto Kielce zamieszkiwało 207,2 tys. osób, tj. 16,2% ogółu ludności. Podobnie jak w całym regionie, liczba mieszkańców Kielc maleje - w stosunku do ubiegłego roku ubyło 1,0 tys. osób. Do znaczących ośrodków miejskich regionu należą również: Ostrowiec Świętokrzyski skupiający 5,8% ogółu ludności, Starachowice - 4,1%, Skarżysko Kamienna - 3,8% oraz Sandomierz - 2,0%.

Największą część mieszkańców grupuje powiat kielecki (15,5%), a najmniejszą – kazimierski (2,8%).

Średnia gęstość zaludnienia wyniosła 109 osób na 1 km² powierzchni województwa (w ub. roku – 110 osób/km²). Dla miasta Kielce wielkość ta ukształtowała się na poziomie 1893 osoby/km².

Powiatem o największym zagęszczeniu był powiat skarżyski (202 osoby/km²), zaś najmniejsze występowało w powiecie włoszczowskim (52 osoby/km²).

Ludność (stan w dniu 31XII)

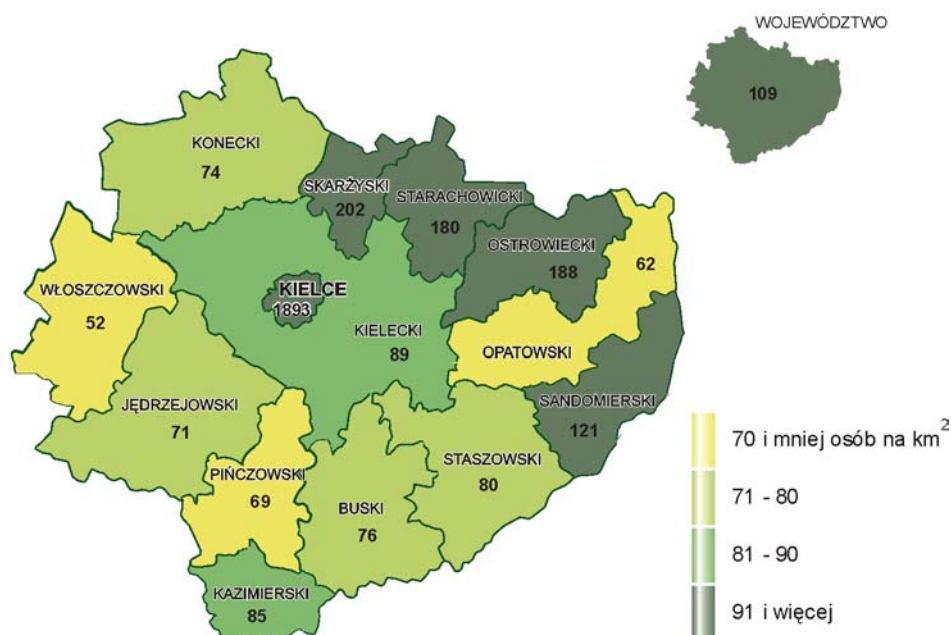
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z liczby ogółem			Kobiety na 100 mężczyzn	
		mężczyźni	kobiety	w miastach w % ogółu ludności		
Województwo	2005	1285007	626859	658148	45,4	105
	2006	1279838	623860	655978	45,3	105
Powiaty:		1072650	525608	547042	34,7	104
buski		73713	36038	37675	23,3	105
jędrzejowski		89325	44215	45110	30,6	102
kazimierski		35646	17562	18084	19,8	103
kielecki		198857	98970	99887	5,3	101
konecki		84036	41322	42714	31,7	103
opatowski		56543	27750	28793	20,6	104
ostrowiecki		115859	55451	60408	69,0	109
pińczowski		42071	20768	21303	30,9	103
sandomierski		81491	39536	41955	36,0	106
skarżyski		79730	38288	41442	72,5	108
starachowicki		94294	45636	48658	59,1	107
staszowski		73955	36674	37281	34,9	102
włoszczowski		47130	23398	23732	22,9	101
Miasto na prawach powiatu						
Kielce		207188	98252	108936	100,0	111

Struktura ludności według płci od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią 51,3% ludności województwa.

Współczynnik feminizacji oznaczający ile kobiet przypada na 100 mężczyzn pozostaje w województwie na jednym z niższych poziomów w kraju – w 2006 r. osiągnął wartość 105. Przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn bardziej widoczna była w miastach, gdzie współczynnik feminizacji sięgał 110. Najwyższą wartość osiągnął on w Kielcach – 111, najniższą natomiast w powiatach: kieleckim oraz włoszczowskim – 101.

Gęstość zaludnienia w 2006 r.

Stan w dniu 31 XII

Proces demograficznego starzenia się społeczeństwa województwa świętokrzyskiego znalazł swoje odbicie w ekonomicznych grupach wieku. Rezultatem obserwowanych przemian jest zmniejszanie się populacji dzieci i młodzieży (do 17 lat) w ogólnej liczbie mieszkańców, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Struktura ludności według wieku (stan w dniu 31 XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
<i>w tysiącach</i>					
2005					
Ogółem	1285,0	626,9	658,1	583,5	701,5
w wieku:					
przedprodukcyjnym	264,3	135,0	129,3	106,3	157,9
produkcyjnym	802,4	419,0	383,5	385,4	417,0
mobilnym	492,4	253,6	238,8	227,5	264,9
niemobilnym	310,0	165,3	144,7	157,9	152,2
poprodukcyjnym	218,3	72,9	145,4	91,8	126,5
2006					
Ogółem	1279,8	623,9	656,0	579,8	700,0
w wieku:					
przedprodukcyjnym	255,6	130,7	124,9	102,4	153,2
produkcyjnym	804,3	420,6	383,7	383,5	420,8
mobilnym	491,1	252,7	238,3	225,4	265,6
niemobilnym	313,3	167,9	145,4	158,1	155,2
poprodukcyjnym	219,9	72,6	147,3	93,9	126,0

Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 lat) obniżył się z 20,6% w 2005 r. do 20,0% w 2006 r. Udział najmłodszych, tj. dzieci w wieku 0-6 lat utrzymał się na ubiegłorocznym poziomie 6,3%.

Potencjalne zasoby pracy stanowi ludność w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata). Odsetek ludności w wieku zdolności do pracy wzrósł w skali roku do 62,8% (przed rokiem wyniósł 62,4%). Wśród ludności tej grupy można wyodrębnić zbiorowość w wieku mobilnym (18-44 lata), która obejmowała 38,4% ogółu mieszkańców oraz 61,1% ludności w wieku produkcyjnym. Dla porównania wartości te w 2005 r. wynosiły odpowiednio: 38,3% oraz 61,4%.

Niekorzystnym zjawiskiem jest powolne zmniejszanie się liczebności grupy mobilnej w populacji osób w wieku zdolności do pracy. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat systematycznie maleje jej udział w zbiorowości osób w wieku produkcyjnym (po 0,3% w skali roku).

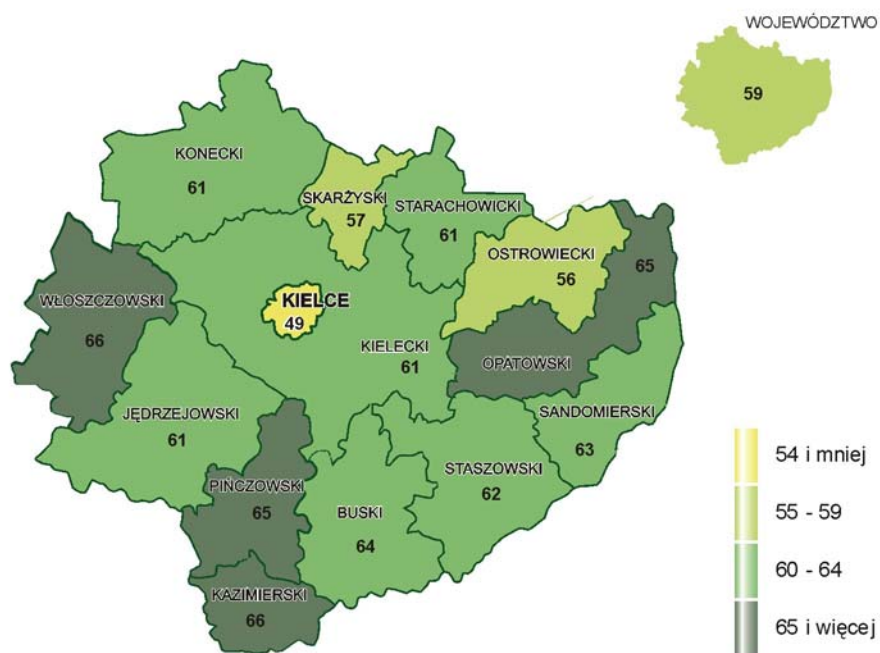
Jednocześnie rośnie udział ludności niemobilnej zawodowo (45-64 lata mężczyźni, 45-59 lat kobiety) zarówno w grupie osób w wieku produkcyjnym, jak i w ogólnej populacji w województwie. Na przestrzeni roku jej odsetek wzrósł o 0,4 punktu procentowego, osiągając 24,5% ogółu mieszkańców województwa świętokrzyskiego.

W naszym województwie, podobnie jak w całym kraju obserwujemy wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Najstarsi stanowili w 2006 r. 17,2% populacji (w ub. roku – 17,0%). Proces demograficznego starzenia się ludności był bardziej widoczny na wsi niż w mieście – 57,3% tej grupy to mieszkańcy wsi.

Wskaźnik „obciążenia”, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym zmalał na przestrzeni omawianego roku do wartości 59. Relacja ta dla miast i wsi wyniosła odpowiednio: 51 oraz 66. Powiatami o największym obciążeniu były w 2006 r.: włoszczowski i kazimierski (66), natomiast o najmniejszym - powiat m.Kielce (49).

Wskaźnik obciążenia w 2006 r.

Stan w dniu 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

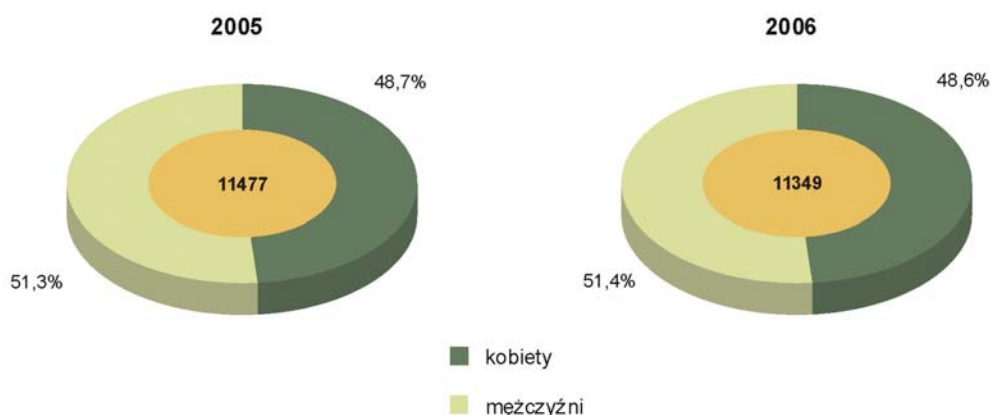
Zjawiska związane z biologiczną reprodukcją ludności określa się mianem ruchu naturalnego. Notowanie jego elementów, takich jak fakty małżeństw, separacji, rozwodów, urodzeń i zgonów pozwalają określić stan liczebny i jakościowy populacji.

Urodzenia

Głównym czynnikiem decydującym o tempie rozwoju demograficznego są urodzenia, które powodują zmiany w liczbie i strukturze ludności (według wieku, płci, stanu cywilnego czy rozmieszczenia terytorialnego). Stanowią one także podstawę do prognoz demograficznych, czyli do przewidywania tendencji zmian ludności w czasie.

W województwie świętokrzyskim w 2006 r. zarejestrowano 11,3 tys. urodzeń żywych, tj. o 128 mniej niż w poprzednim roku. Nieznacznie zwiększył się odsetek urodzonych chłopców, który osiągnął wartość 51,4% (w ub. roku - 51,3%). Więcej dzieci urodziło się na wsi – 58,3% ogółu (w 2005 r. – 59,0%).

Urodzenia żywe według płci noworodka

Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych na 1000 ludności) w 2006 r. wyniósł 8,8‰ wobec 8,9‰ przed rokiem. Najniższą jego wartość odnotowano w powiecie skarżyskim (7,1‰), a najwyższą w powiecie kieleckim (10,3‰). Dla stolicy województwa ukształtował się na poziomie 8,2‰.

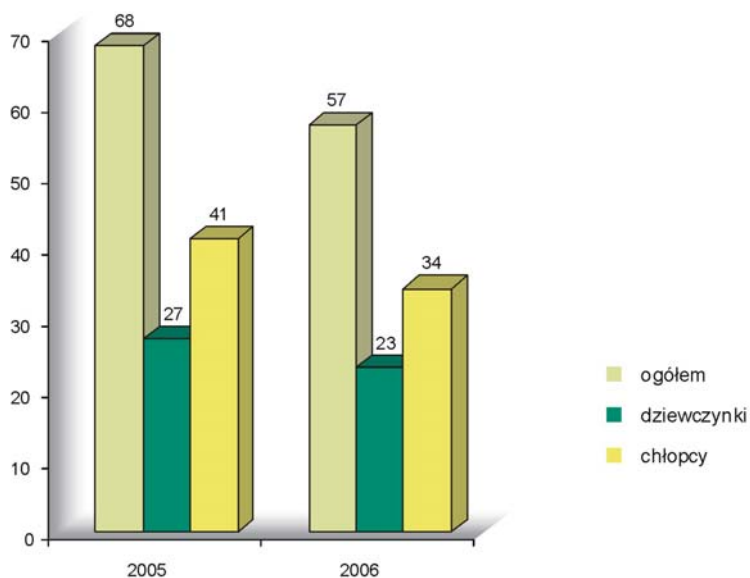
Przyrost naturalny, będący sumarycznym odzwierciedleniem między liczbą urodzeń i zgonów ma nadal tendencję malejącą. W 2006 r. wyniósł minus 2,5 tys. (przed rokiem – minus 2,1 tys.). Jedynym powiatem, mającym dodatni przyrost naturalny był powiat kielecki. Wartości przyrostu naturalnego w 2006 r. i 2005 r. wyniosły dla niego odpowiednio: 186 oraz 164.

Zgony

W 2006 r. zmarło 13,8 tys. osób, tj. o 183 osoby więcej niż w 2005 r. Zgony mężczyzn stanowiły 54,2% ogółu zarejestrowanych w województwie (przed rokiem 54,7%). Zdecydowanie większy był odsetek zgonów na wsi, niż w mieście – w bieżącym roku wyniósł on 60,1% (w 2005 r. – 60,2%). Ogólny współczynnik zgonów w 2006 r. sięgał 10,7‰ wobec 10,5‰ rok wcześniej.

Pozytywnym przejawem procesów demograficznych jest zmniejszająca się umieralność niemowląt, tj. dzieci do 1 roku życia. W 2006 r. odnotowano 57 takich przypadków, tj. o 11 mniej niż przed rokiem. Wyższa była umieralność niemowląt płci męskiej – 59,6% ogółu zgonów niemowląt. Współczynnik umieralności niemowląt liczony na 1000 urodzeń żywych był niższy niż przed rokiem i wyniósł 5,0‰ (w 2005 r. – 5,9‰).

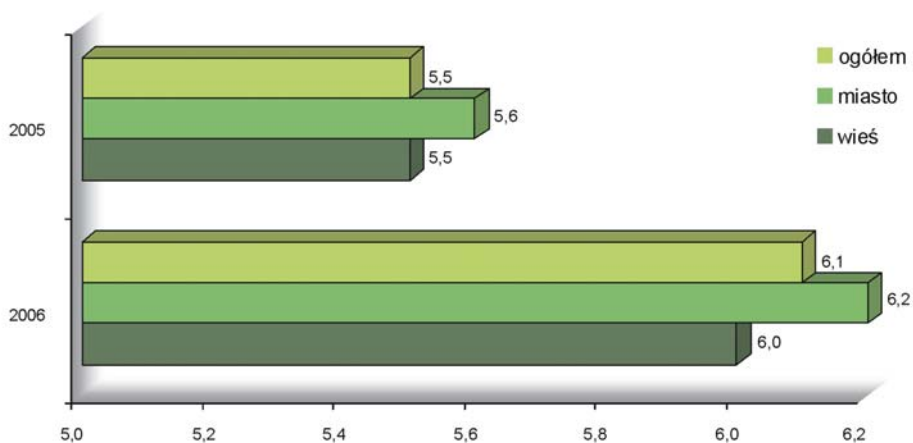
Umieralność niemowląt według płci

Małżeństwa

W 2006 r. zawarto 7,9 tys. związków małżeńskich, tj. o 9,8% więcej niż przed rokiem. Największą ilość ślubów udzielono w powiecie kieleckim – 1,3 tys. (w ub. roku – 1,1 tys.). W województwie świętokrzyskim na 1000 ludności przypadało 6,1 nowo zawartych małżeństw (przed rokiem – 5,5), przy czym częściej w związki małżeńskie wstępowali mieszkańcy wsi - 4,2 tys. (w poprzednim roku – 3,9 tys.).

Małżeństwa na 1000 ludności

Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodze- nia	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeń- stwa	Urodze- nia	Zgony	Przyrost naturalny
	w liczbach bezwzględnych				na 1000 ludności			
Województwo 2005	7154	11477	13620	-2143	5,5	8,9	10,5	-1,7
2006	7858	11349	13803	-2454	6,1	8,8	10,7	-1,9
Powiaty:	6654	9654	12086	-2432	6,1	8,9	11,2	-2,3
buski	469	590	933	-343	6,3	7,9	12,5	-4,6
jędrzejowski	587	879	1069	-190	6,5	9,7	11,8	-2,1
kazimierski	197	274	515	-241	5,5	7,6	14,3	-6,7
kielecki	1279	2042	1856	+186	6,4	10,3	9,3	0,9
konecki	553	792	958	-166	6,5	9,3	11,3	-2,0
opatowski	369	492	696	-204	6,4	8,6	12,1	-3,6
ostrowiecki	642	955	1281	-326	5,5	8,2	11,0	-2,8
pińczowski	239	348	535	-187	5,6	8,2	12,6	-4,4
sandomierski	472	698	840	-142	5,7	8,5	10,2	-1,7
skarżyski	469	568	917	-349	5,8	7,1	11,4	-4,3
starachowicki	601	861	1069	-208	6,3	9,0	11,2	-2,2
staszowski	493	670	816	-146	6,6	9,0	10,9	-2,0
włoszczowski	284	485	601	-116	6,0	10,2	12,6	-2,4
Miasto na prawach powiatu								
Kielce	1204	1695	1717	-22	5,8	8,2	8,3	-0,1

Migracje

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. W okresach międzypisowych dane o migracjach stanowią jedyne źródło informacji o przemieszczeniach ludności i jego kierunkach.

Od kilku lat w Świętokrzyskim notuje się ujemne saldo migracji. Jest ono konsekwencją przewagi rocznych odpływów nad wielkością napływów ludności do naszego regionu.

W 2006 r. w wyniku migracji liczba ludności zmniejszyła się o 3,5 tys. osób (w 2005 r. - o 2,2 tys.). Oznacza to, że liczba mieszkańców wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu bieżącego roku przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym okresie.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa, saldo migracji w 2006 r. sięgało minus 2,7‰ (w 2005 r. – minus 1,7‰). Liczba kobiet zmniejszyła się o 1,8 tys. osób. Z miast ubyło 3,5 tys. osób (6,0 na 1000 mieszkańców), natomiast na wsi liczba ludności nieznacznie się zwiększyła o 30 osób (0,04 na 1000 ludności).

W 2006 r. w Świętokrzyskim zameldowało się na pobyt stały 12,9 tys. osób, z czego 216 osób przybyło z zagranicy. Wśród ludności napływowej przeważały kobiety (52,6%) oraz osoby osiedlające się na wsi (61,4%).

Odptyw ludności wyniósł 16,4 tys. osób, tj. o 16,8% więcej niż w 2005 r. Z województwa częściej wymeldowywały się kobiety (52,4%) oraz osoby zamieszkałe w miastach (51,8%). Za granicę wyjechało (wymeldowało się z pobytu stałego) 904 mieszkańców, czyli przeszło 7 razy więcej niż w 2005 r.

Emigracji i imigranci na 1000 ludności

